ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουλίου 2006

σχετικά με την κρατική ενίσχυση την οποία προτίθεται να χορηγήσει το Βέλγιο στη Ford Genk [C 40/2005 (πρώην N 331/2005)]

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2006) 2931]

(Μόνο το γαλλικό και το ολλανδικό κείμενο είναι αυθεντικά)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2006/938/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και, ιδίως, το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα εν λόγω άρθρα ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με την επιστολή της 22ας Ιουνίου 2005, η οποία καταχωρήθηκε στις 27 Ιουνίου 2005, το Βέλγιο κοινοποίησε στην Επιτροπή το πρόγραμμα ενίσχυσης στη Ford, στη Genk. Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες με την επιστολή της 27ης Ιουλίου 2005, στην οποία απάντησαν οι βελγικές αρχές με την επιστολή της 15ης Σεπτεμβρίου 2005 η οποία καταχωρήθηκε την ίδια ημέρα.

(2) Με την επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 2005, η Επιτροπή ενημέρωσε το Βέλγιο σχετικά με την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την εν λόγω ενίσχυση. Στη συνέχεια, στις 25 Νοεμβρίου 2005, πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση με τις βελγικές αρχές.

(3) Οι βελγικές αρχές υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους με την επιστολή της 13ης Ιανουαρίου 2006 η οποία καταχωρήθηκε την ίδια ημέρα.

(4) Η απόφαση της Επιτροπής να κινήσει τη διαδικασία δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* στις 25 Φεβρουαρίου 2006 ([2]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το εν λόγω μέτρο αλλά δεν έλαβε εκ μέρους τους καμία παρατήρηση.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ο δικαιούχος

(5) Ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι η Ford-Werke GmbH, Fabrieken te Genk (στο εξής καλούμενος «Ford Genk»). Η Ford-Werke GmbH αποτελεί μέρος της Ford Motor Company. Το εργοστάσιο άνοιξε το 1964. Στα τέλη 2003, στο πλαίσιο μιας γενικής αναδιάρθρωσης της Ford Europe, υπέστη σημαντική μείωση του προσωπικού του, η οποία αφορούσε περίπου 3 000 εργαζομένους. Συγχρόνως, η εταιρεία ανήγγειλε ένα πρόγραμμα επενδύσεων περίπου 700 εκατ. ευρώ, οι οποίες προορίζονταν κυρίως για ένα νέο σύστημα ευέλικτης παραγωγής. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε ότι η υπό εξέλιξη παραγωγή μοντέλου *Mondeo* θα ολοκληρωνόταν με την παραγωγή της νέας γενιάς του *Galaxy* και ενός τρίτου οχήματος. Το εργοστάσιο απασχολεί σήμερα περίπου 5 000 άτομα. Το 2004, παρήχθησαν στο εργοστάσιο 207 163 οχήματα. Στο Βέλγιο, ο όμιλος Ford είναι παρών και στη Γάνδη με ένα εργοστάσιο Volvo.

Το πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης

(6) Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από το Βέλγιο, το συνολικό αποδεκτό κόστος του προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσης ανέρχεται σε 33,84 εκατ. ευρώ. Στο συνολικό αυτό ποσό περιλαμβάνονται στοιχεία *ειδικής εκπαίδευσης* ύψους 25,34 εκατ. ευρώ και μέτρα *γενικής εκπαίδευσης* ύψους 8,5 εκατ. ευρώ.

(7) Οι αποδεκτές δαπάνες καθώς και τα αντίστοιχα ποσά που ελήφθησαν υπόψη στο πρόγραμμα είναι:

— το κόστος των υπηρεσιών παροχής συμβουλών: για να χρηματοδοτηθούν οι υπηρεσίες των εξωτερικών εκπαιδευτών·

— η εκπαίδευση στη θέση εργασίας: το κόστος των υπευθύνων εκπαίδευσης στην αλυσίδα παραγωγής (πολλαπλή ειδίκευση). Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να εργάζονται σε 3 διαφορετικές θέσεις στην ομάδα. Σύμφωνα με τους στόχους της επαγγελματικής εκπαίδευσης της Ford, αυτό αντιπροσωπεύει κατά μέσο όρο 1,35 ημέρες κατάρτισης ετησίως·

— η απλοποιημένη οργάνωση: κόστος του προσωπικού της ομάδας η οποία είναι επιφορτισμένη με την εκπαίδευση όσον αφορά τις απλοποιημένες, ευέλικτες και αποτελεσματικές μεθόδους παραγωγής σύμφωνα με το νέο σύστημα παραγωγής της Ford («FPS»: Ford Production System)·

([1]) ΕΕ C 47 της 25.2.2006, σ. 14.

([2]) Βλ. υποσημείωση σελ. 1.

— τα έξοδα προσωπικού εκτός αλυσίδας: κόστος του εργατικού δυναμικού κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων επαγγελματικής εκπαίδευσης στην αίθουσα διδασκαλίας. Σύμφωνα με τους στόχους της εκπαίδευσης της Ford, αυτό αντιπροσωπεύει, κατά μέσο όρο, 1,95 ημέρες επαγγελματικής εκπαίδευσης ετησίως·

— ο χώρος στον οποίο πραγματοποιούνται τα εκπαιδευτικά μαθήματα: μεγάλες αίθουσες με τζαμαρίες, με γωνιές ανάγνωσης και κοινωνικοποίησης, εξοπλισμένες με ενημερωτικές πινακίδες για την ανάρτηση πληροφοριών σχετικά με την παραγωγή και την ποιότητα. Το Βέλγιο προτείνει η απόσβεση αυτών των χώρων να υπαχθεί στις επιλέξιμες δαπάνες κατά την υπό εξέταση περίοδο, στο βαθμό που οι χώροι αυτοί θα χρησιμοποιηθούν για τις δραστηριότητες εκπαίδευσης·

— τα έξοδα προσωπικού της υπηρεσίαςεπαγγελματικής εκπαίδευσης: ο μισθός των εργαζομένων της υπηρεσίας εκπαίδευσης της επιχείρησης, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με αυτό το πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης·

— η διαχείριση «cascading»: ο διευθυντής του εργοστασίου συγκεντρώνει όλο το προσωπικό τρεις φορές ετησίως για να το ενημερώσει σχετικά με την εφαρμογή του συστήματος της «απλοποιημένης οργάνωσης» της Ford («FPS»). Το κόστος του εργατικού δυναμικού κατά τη διάρκεια αυτής της συνέλευσης·

— Six Sigma: οι δαπάνες συνδέονται με το κόστος του προσωπικού της ομάδας που είναι επιφορτισμένη με την εκπαίδευση σύμφωνα με τη μέθοδο «DMAIC» («*define-measure-analyse-improve-control*»: καθορισμός, μέτρηση, ανάλυση, βελτίωση, έλεγχος)·

— η αναδιάρθρωση: κατά τα τελευταία έτη, η Ford Europe επιχείρησε να προσαρμόσει την ικανότητα παραγωγής της στη ζήτηση που βρίσκεται σε κατάσταση στασιμότητας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ford Genk αναδιοργάνωσε την παραγωγή της, μεταξύ Δεκεμβρίου 2003 και Απριλίου 2004, και απέλυσε ή έθεσε σε πρόωρη συνταξιοδότηση (για τους εργαζομένους με επαρκή αριθμό ετών επαγγελματικής δραστηριότητας) 2 770 άτομα. Για να διασφαλιστεί η συνέχεια της παραγωγής και της ποιότητας, ζητήθηκε από 279 έμπειρους εργαζομένους να παραμείνουν εν υπηρεσία επιπλέον εβδομάδες ή μήνες για να εκπαιδεύσουν τους διαδόχους τους·

— το κόστος έναρξης παραγωγής ενός νέου μοντέλου: τα έξοδα προσωπικού των «εκπαιδευτών» για τα νέα προϊόντα, δηλ. οι πρώτοι εργάτες που υπεισέρχονται στην έναρξη παραγωγής των νέων μοντέλων. Η εκπαίδευση την οποία λαμβάνουν για τα νέα προϊόντα (κατασκευή, χρησιμοποίηση της νέας εγκατάστασης, μέθοδος) για να μεταδώσουν τη γνώση τους στους υπόλοιπους εργαζομένους.

Είδος δραστηριότητας	Ειδική εκπαίδευση (εκατ. ευρώ)	Γενική εκπαίδευση (εκατ. ευρώ)
Υπηρεσίες παροχής συμβουλών	0,88	2,05
Εκπαίδευση στη θέση απασχόλησης	5,44	
Απλοποιημένη οργάνωση	1,65	
Έξοδα προσωπικού εκτός αλυσίδας	2,35	5,5
«Χώρος επαγγ. εκπαίδευσης»	1,48	
Έξοδα προσωπικού της υπηρεσίας επαγγ. εκπαίδευσης		0,92
Διαχείριση «cascading»	1,6	
Six Sigma		0,026
Αναδιάρθρωση	4,47	
Κόστος έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων	7,44	

(8) Οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες κατανέμονται με τον ακόλουθο τρόπο, ανάλογα με το είδος των δαπανών:

Είδος δαπανών	(εκατ. ευρώ)
Κόστος των εκπαιδευτών	16,54
Απόσβεση των εργαλείων και του εξοπλισμού	1,48
Κόστος των υπηρεσιών παροχής συμβουλών	0,92
Κόστος προσωπικού των εργαζομένων στην εκπαίδευση	14,9
Συνολικές επιλέξιμες δαπάνες	**33,84**

Η ενίσχυση

(9) Η προτεινόμενη ενίσχυση συνίσταται σε άμεση επιδότηση υπέρ της Ford Genk για ποσό 12 279 423 ευρώ, για την περίοδο 2004-2006. Στο ποσό αυτό, 4 677 408 ευρώ (38 %) αντιστοιχούν στην ενίσχυση για τη γενική επαγγελματική εκπαίδευση και 7 602 015 ευρώ (61 %) στην ενίσχυση για την ειδική εκπαίδευση. Η ενίσχυση πρέπει να χορηγείται υπό μορφή ad hoc ενίσχυσης από τη φλαμανδική κοινότητα (*Vlaamse Gemeenschap*). Το Βέλγιο διαβεβαίωσε ότι η ενίσχυση στην εκπαίδευση δεν θα σωρευτεί με άλλες ενισχύσεις για την κάλυψη των ίδιων δαπανών.

(10) Το ποσό των προαναφερόμενων ενισχύσεων συνεπάγεται ένταση ενίσχυσης 55 % για τη γενική κατάρτιση και 30 % για την ειδική κατάρτιση.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΝΑ ΚΙΝΗΘΕΙ Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 88 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

(11) Στην απόφαση να κινήσει επίσημη διαδικασία εξέτασης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς 1) την ερμηνεία που δίδεται από τις βελγικές αρχές όσον αφορά την έκταση των επιλέξιμων δαπανών και 2) την προτεινόμενη κατηγοριοποίηση ορισμένων στοιχείων ως ειδική ή γενική επαγγελματική εκπαίδευση.

(12) Όσον αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες, η Επιτροπή έχει αμφιβολία ως προς τη συμβατότητα με το άρθρο 4 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 της Επιτροπής της 12ης Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ τις ενισχύσεις για την επαγγελματική εκπαίδευση ([3]), ορισμένου αριθμού δαπανών που προβλέπονται από το Βέλγιο, ιδίως:

— για τις εγκαταστάσεις εκπαίδευσης: η Επιτροπή διερωτάται εάν τα κτίρια ή άλλα είδη υποδομής μπορούν να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 παράγραφος 7 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001·

— τα έξοδα προσωπικού της υπηρεσίας επαγγελματικής εκπαίδευσης: η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς τη δυνατότητα εξομοίωσης αυτών των εξόδων με «*τα έξοδα των υπηρεσιών παροχής συμβουλών σε σχέση με το εκπαιδευτικό σχέδιο*» (άρθρο 4 παράγραφος 7 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001)·

— για τα έξοδα διαχείρισης «cascading»: η Επιτροπή διερωτάται κατά ποσό η διαχείριση cascading αφορά και το θέμα της εκπαίδευσης και υπερβαίνει μια απλή πρακτική διαχείρισης. Επίσης, η Επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με το ότι η επιχείρηση χρειάζεται κρατική ενίσχυση γι'αυτή τη δραστηριότητα διαχείρισης cascading, η οποία αποτελεί προφανώς αναπόσπαστο μέρος των τρεχουσών πρακτικών διαχείρισης της Ford Genk·

— για τις δαπάνες αναδιάρθρωσης και τις δαπάνες έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων: η Επιτροπή διερωτάται εάν μία ενίσχυση που συνδέεται με τα έξοδα αναδιάρθρωσης και τα έξοδα έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων ωθεί πράγματι την επιχείρηση να διοργανώσει εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Εξάλλου, η Επιτροπή διατύπωσε επιφυλάξεις σχετικά με το γεγονός ότι οι δαπάνες αναδιάρθρωσης είναι επιλέξιμες δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001, στο βαθμό που φαίνεται να προκύπτουν αποκλειστικά από την πρόσφατη αναδιάρθρωση του εργοστασίου·

— για τις δαπάνες που αφορούν το 2004: ένα μέρος των επιλέξιμων δαπανών αντιστοιχεί σε δαπάνες που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί το 2004. Στο μέτρο που η ενίσχυση αυτή προορίζεται για την ελάφρυνση προηγουμένων δαπανών, η Επιτροπή διερωτάται εάν είχε κάποιες επιπτώσεις στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες της εταιρείας κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

(13) Όσον αφορά την κατανομή μεταξύ «γενικής» και «ειδικής» εκπαίδευσης, η Επιτροπή έχει υπόνοιες ότι οι βελγικές αρχές εφάρμοσαν σε ορισμένες δαπάνες του προγράμματος τον υπερβολικά ευρύ ορισμό της γενικής εκπαίδευσης. Οι αμφιβολίες της Επιτροπής αφορούν ιδίως τα στοιχεία «έξοδα των υπηρεσιών παροχής συμβουλών» και «έξοδα προσωπικού εκτός αλυσίδας». Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η υπηρεσία επαγγελματικής εκπαίδευσης της Ford Genk εκτιμά ότι το 70 % περίπου αυτών των δαπανών αφορούν τη γενική εκπαίδευση. Ωστόσο, δεν παρασχέθηκε καμία απόδειξη προς υποστήριξη αυτού του ισχυρισμού.

([3]) ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 20. Κανονισμός που τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 363/2004 (ΕΕ L 63 της 28.2.2004, σ. 20).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

(14) Στην απάντησή τους στην κίνηση της επίσημης διαδικασίας εξέτασης, οι βελγικές αρχές προέβησαν στα ακόλουθα σχόλια:

— «χώροι επαγγελματικής εκπαίδευσης»: οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι οι χώροι αυτοί που είναι εξοπλισμένοι και οριοθετούνται από γυάλινα τοιχώματα χρησιμοποιούνται τις περισσότερες φορές για εκπαιδευτικές δραστηριότητες και ότι, συνεπώς, πρέπει να θεωρηθούν επιλέξιμη δαπάνη·

— δαπάνες προσωπικού της υπηρεσίας επαγγελματικής εκπαίδευσης: το Βέλγιο ισχυρίζεται ότι αυτές οι δαπάνες καλύπτονται από το άρθρο 4 παράγραφος 7 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 («*κόστος υπηρεσιών συμβούλων σε σχέση με το εκπαιδευτικό σχέδιο*»), ότι οι εν λόγω υπάλληλοι αποσπάστηκαν για τρία έτη για να ασχοληθούν με το πρόγραμμα, ότι αυτό συνεπάγεται δαπάνες για επιπλέον προσωπικό κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου και ότι, για την κατάταξή τους, οι δαπάνες αυτές πρέπει να συμπεριληφθούν στους λογαριασμούς της γενικής εκπαίδευσης·

— έξοδα cascading: οι βελγικές αρχές αποδέχονται την άποψη της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η διαχείριση cascading πρέπει να θεωρηθεί ως μέσο διαχείρισης και όχι μέσο εκπαίδευσης·

— έξοδα αναδιάρθρωσης: σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η απόλυση 2 770 εργαζομένων της Ford Genk κατά τη διάρκεια της περιόδου 2003-2004 δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί σύνηθες μέτρο αναδιάρθρωσης που είναι αποτέλεσμα μιας αλλαγής των συνθηκών της αγοράς. Η μείωση του προσωπικού, η οποία πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τους κοινωνικούς όρους και μετά από διαβουλεύσεις με τους εκπροσώπους του προσωπικού οδήγησε, αντίθετα, σε ριζική αλλαγή της οργάνωσης του εργοστασίου. Ωστόσο, προκάλεσε την αιφνίδια αποχώρηση των πλέον έμπειρων εργατών, δηλαδή αυτών που ήταν σε θέση να εκπαιδεύσουν τους συναδέλφους τους. Υπό αυτές τις συνθήκες, η επιχείρηση, για να μην απευθυνθεί σε εξωτερικούς εκπαιδευτές, αποφάσισε να ζητήσει από ορισμένους από αυτούς τους εργαζομένους να παραμείνουν εν υπηρεσία με μοναδικό σκοπό να εξασφαλιστεί η εκπαίδευση·

— έξοδα έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων: οι βελγικές αρχές υποστηρίζουν ότι δεν είναι δυνατό να εξομοιωθεί η παρούσα περίπτωση με συνήθη εκπαίδευση η οποία πραγματοποιείται κατόπιν πλήρους ή μερικής ανανέωσης ενός ήδη υφιστάμενου μοντέλου. Το εργοστάσιο της Genk υπέστη πλήρη μετατροπή για να μπορεί να παράγει τρία μοντέλα στην ίδια πλατφόρμα: έτσι, εντός 18 μηνών, θα αρχίσουν να παράγονται τρία εντελώς καινούργια μοντέλα·

— δαπάνες σχετικές με το 2004: οι βελγικές αρχές διαβεβαίωσαν, αφενός, ότι το εκπαιδευτικό πρόγραμμα 2004-2006 εκπονήθηκε αφού η φλαμανδική κυβέρνηση υποσχέθηκε τη χορήγηση ενίσχυσης, τον Νοέμβριο 2003, και, αφετέρου, ότι ο πρώτος κύκλος μαθημάτων του προγράμματος πραγματοποιήθηκε αφού η Ford Genk ζήτησε επισήμως τη χορήγηση ενίσχυσης από τη φλαμανδική διοίκηση·

— όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ «γενικής» και «ειδικής» εκπαίδευσης, το Βέλγιο παρουσίασε αναλυτική ταξινόμηση των μαθημάτων και, ιδίως, το όνομα των εξωτερικών συμβούλων που είναι επιφορτισμένοι με τη διδασκαλία. Εξάλλου, οι βελγικές αρχές ανέλαβαν επίσης τη δέσμευση να διορθώσουν, εκ των υστέρων, κάθε απόκλιση σε σχέση με το μέρος της γενικής εκπαίδευσης που κρατήθηκε για λόγους προϋπολογισμού (70 %), βάσει της προηγούμενης πείρας της επιχείρησης.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

(15) Το μέτρο που κοινοποιήθηκε από το Βέλγιο υπέρ της Ford Genk αποτελεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Πράγματι, χορηγήθηκε υπό τη μορφή επιδότησης η οποία θα χρηματοδοτηθεί από το κράτος ή από κρατικούς πόρους. Το μέτρο είναι επιλεκτικό, εφόσον αφορά μόνο τη Ford Genk και μπορεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της Κοινότητας, παρέχοντας πλεονέκτημα σε αυτή την επιχείρηση σε σχέση με άλλους ανταγωνιστές οι οποίοι δεν επωφελούνται από την ενίσχυση. Τέλος, στην αγορά του αυτοκινήτου πραγματοποιούνται ευρείας κλίμακας εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και, επομένως, η ενίσχυση θα μπορούσε να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

Νομική βάση της αξιολόγησης

(16) Το Βέλγιο ζητά να εγκριθεί η ενίσχυση βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Η ενίσχυση συνδέεται πράγματι με ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

(17) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001, αν το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται στην ίδια επιχείρηση για ένα μεμονωμένο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης υπερβαίνει το 1 εκατ. ευρώ, η ενίσχυση δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η προβλεπόμενη ενίσχυση ανέρχεται σε 12 279 423 ευρώ, ότι πρέπει να χορηγηθεί σε μία και μόνη επιχείρηση και ότι το πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι μεμονωμένο πρόγραμμα. Η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι η υποχρέωση κοινοποίησης εφαρμόζεται στην προτεινόμενη ενίσχυση και ότι τηρήθηκε από το Βέλγιο.

(18) Η 16η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 εξηγεί το λόγο για τον οποίο αυτό το είδος ενίσχυσης δεν δύναται να απαλλαγεί από την υποχρέωση κοινοποίησης: «είναι σκόπιμο να εξακολουθήσει η Επιτροπή να αξιολογεί μεμονωμένα τα μεγάλα ποσά ενισχύσεων προτού χορηγηθούν».

(19) Όταν αξιολογεί μία μεμονωμένη ενίσχυση για την επαγγελματική εκπαίδευση η οποία, λόγω του ποσού της, δεν τυγχάνει της εξαίρεσης που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001 και η οποία, συνεπώς, πρέπει να αξιολογηθεί βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η Επιτροπή προσφεύγει στις ίδιες κατευθυντήριες αρχές με αυτές που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Λαμβανομένης υπόψη της 4ης αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή θα εξετάζει τις κοινοποιήσεις κυρίως με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στον εν λόγω κανονισμό, η Επιτροπή εξακριβώνει, εξάλλου, κατά πόσο οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να εγκριθούν, κάνοντας και πάλι χρήση της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Παρόμοια μέτρα πρέπει να αξιολογούνται κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή της πρακτικής λήψης αποφάσεων και η ίση μεταχείριση ([4]).

Συμβατότητα με την κοινή αγορά

(20) Η αξιολόγηση εκ μέρους της Επιτροπής της συμβατότητας του εν λόγω μέτρου με την κοινή αγορά πρέπει, συνεπώς, να εξακριβώνει εάν το σύνολο των σημείων για τα οποία η Επιτροπή είχε διατυπώσει αμφιβολίες κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας εξέτασης είναι σύμφωνο με την κοινή αγορά από την άποψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 και το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης. Ειδικότερα:

I) *Όσον αφορά τις επιλέξιμες δαπάνες*

(21) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι το άρθρο 4 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 προβλέπει ότι οι επιλέξιμες δαπάνες ενός σχεδίου ενίσχυσης για επαγγελματική εκπαίδευση είναι οι ακόλουθες:

α) κόστος προσωπικού των εκπαιδευτών·

β) έξοδα μετακίνησης των εκπαιδευτών και των εκπαιδευομένων·

γ) λοιπές τρέχουσες δαπάνες, όπως υλικά, προμήθειες·

δ) αποσβέσεις εργαλείων και εξοπλισμού στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το εν λόγω εκπαιδευτικό πρόγραμμα·

ε) κόστος υπηρεσιών συμβούλων σε σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα·

στ) κόστος προσωπικού των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης μέχρι του ποσού των συνολικών επιλέξιμων δαπανών που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ε).

([4]) Βλ., για παράδειγμα, την απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Μαΐου 1993, στην υπόθεση C-313/90, συλλ. σ. I-1125, σημείο 44, και άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚ αριθ. 994/98 του Συμβουλίου (ΕΕ L της 14.5.1998, σ. 1).

(22) Το Βέλγιο παρέσχε μια επισκόπηση των εξόδων επαγγελματικής εκπαίδευσης η οποία επιτρέπει να προσδιορίσει η Επιτροπή τις προτεινόμενες επιλέξιμες δαπάνες. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από το Βέλγιο, τα έξοδα προσωπικού των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπερβαίνουν το σύνολο των λοιπών επιλέξιμων δαπανών.

i) «Χώροι εκπαίδευσης» (1,5 εκατ. ευρώ)

(23) Το άρθρο 4 παράγραφος 7 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 προβλέπει ότι είναι δυνατό να γίνει αποδεκτή ως δαπάνες δυνάμει επιλέξιμες η απόσβεση των εργαλείων και του εξοπλισμού στο βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το συγκεκριμένο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης. Μεταξύ των δυνάμει επιλέξιμων δαπανών δεν γίνεται καμία αναφορά σε κτίρια. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, οι «χώροι επαγγελματικής εκπαίδευσης» συνίστανται σε διαφόρους εξοπλισμούς, οι οποίοι βρίσκονται σε αίθουσες που οριοθετούνται από γυάλινα τοιχώματα. Οι αίθουσες αυτές χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεδομένου ότι βρίσκονται στους διαδρόμους του εργοστασίου, δεν αποτελούν κτίρια και μπορεί να θεωρηθεί ότι υπάγονται στην κατηγορία «εργαλεία και εξοπλισμοί» που καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001.

(24) Υπό τους όρους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι χώροι αυτοί αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες.

ii) Έξοδα προσωπικού της υπηρεσίας επαγγελματικής εκπαίδευσης (1 εκατ. ευρώ)

(25) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις διαθέτουν καταρχήν περισσότερες ευκαιρίες να διαθέτουν τη δική τους υπηρεσία επαγγελματικής εκπαίδευσης και, επομένως, ότι έχουν λιγότερο την τάση να προσφεύγουν στη βοήθεια εξωτερικών υπηρεσιών παροχής συμβουλών. Για να είναι συμβατό με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, το μέτρο ενίσχυσης πρέπει επίσης να είναι ανάλογο προς το στόχο και να μην νοθεύει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να αντιβαίνει στο κοινό συμφέρον. Υπό τους όρους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η άρνηση να εφαρμοστεί το άρθρο 4 παράγραφος 7 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 στις δαπάνες που συνδέονται με τις υπηρεσίες εσωτερικής επαγγελματικής εκπαίδευσης θα εισήγαγε διακρίσεις για την κατηγορία των μεγάλων επιχειρήσεων. Επομένως, η Επιτροπή δέχεται να κατατάξει αυτές τις δαπάνες στις επιλέξιμες δαπάνες.

(26) Η Επιτροπή θα εφαρμόσει τα ίδια κριτήρια με αυτά της παρούσας απόφασης σε κάθε ανάλογη περίπτωση που θα της κοινοποιηθεί.

(27) Ωστόσο, η Επιτροπή απορρίπτει το επιχείρημα των βελγικών αρχών, σύμφωνα με το οποίο το σύνολο των εν λόγω δαπανών πρέπει να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στην κατηγορία της γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Πράγματι, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών έχουν την ίδια εμβέλεια (γενική/ειδική) με τις δράσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης στις οποίες αναφέρονται. Για να αποφευχθεί οποιαδήποτε υπεραντιστάθμιση του κόστους των υπηρεσιών παροχής συμβουλών, οι δαπάνες της υπηρεσίας επαγγελματικής εκπαίδευσης για την εκπαίδευση που κατατάσσεται ως «γενική» ή «ειδική» πρέπει να υπόκεινται στην ίδια μέγιστη ένταση ενίσχυσης με την αντίστοιχη δράση εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο του γενικού προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσης, οι δαπάνες της υπηρεσίας επαγγελματικής εκπαίδευσης θα κατανεμηθούν, επομένως, ως «γενικές» και «ειδικές» δαπάνες, ανάλογα με τις δράσεις «γενικής» και «ειδικής» εκπαίδευσης που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, με βάση τις δράσεις εκπαίδευσης για τις οποίες η Επιτροπή επιτρέπει τη χορήγηση ενίσχυσης, προκύπτει ποσοστό 57,8 % για τη γενική επαγγελματική εκπαίδευση και 42,2 % για την ειδική εκπαίδευση.

(28) Υψηλότερες εντάσεις ενίσχυσης θα συνεπάγονταν δυσανάλογη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Η Επιτροπή εκτιμά, ιδίως, ότι η υποχρέωση για τις επιχειρήσεις να αναλαμβάνουν ένα εύλογο μέρος των δαπανών συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα και στη σκοπιμότητα του μέτρου. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι υψηλότερη ένταση ενίσχυσης θα αλλοίωνε τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό που θα αντίκειτο προς το κοινό συμφέρον. Συνεπώς, αυτό το σκέλος του μέτρου δεν μπορεί να θεωρηθεί συμβατό με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

iii) Δαπάνες αναδιάρθρωσης (4,4 εκατ. ευρώ)

(29) Όταν μία επιχείρηση αποφασίζει να λάβει μέτρα αναδιάρθρωσης συγκρίνει τη σημερινή αξία της αναμενόμενης μείωσης των δαπανών στο μέλλον με τις δαπάνες της αναδιάρθρωσης. Οι δαπάνες εκπαίδευσης των εργαζομένων που θα αναλάβουν νέα καθήκοντα μετά από την αναδιάρθρωση είναι ένα μέρος των συνήθων και απαραίτητων δαπανών της αναδιάρθρωσης. Πράγματι, μόλις η επιχείρηση αποφάσισε να απολύσει σημαντικό μέρος του προσωπικού της, η προσωρινή εκπαίδευση των προαναφερόμενων εργαζομένων είναι απαραίτητη για να διασφαλίσει τη συνέχεια της παραγωγής και της ποιότητας. Η επιχείρηση δεν έχει άλλη επιλογή από το να αναλάβει αυτά τα έξοδα εκπαίδευσης υπέρ του εργατικού δυναμικού που παραμένει για να αντικαταστήσει την τεχνογνωσία του απολυθέντος προσωπικού. Συνεπώς, η εν λόγω ενίσχυση θα είχε απλώς ως αποτέλεσμα να επιδοτήσει τις συνήθεις και αναγκαίες για την αναδιάρθρωση της εταιρείας δαπάνες, τις οποίες θα έπρεπε ούτως ή άλλως να αναλάβει, ακόμη και αν δεν υπήρχε ενίσχυση. Η εν λόγω ενίσχυση δεν φαίνεται λοιπόν αναγκαία και, ούτως ή άλλως, δεν θα καταλήξει σε συμπληρωματική επαγγελματική εκπαίδευση.

(30) Επιπλέον, η 10η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 εξηγεί τη λογική των κρατικών ενισχύσεων για την επαγγελματική εκπαίδευση: η επαγγελματική εκπαίδευση έχει πολύ θετικά εξωτερικά αποτελέσματα για την κοινωνία στο σύνολό της, δεδομένου ότι αυξάνει το ειδικευμένο εργατικό δυναμικό από το οποίο άλλες επιχειρήσεις δύνανται να αντλήσουν προσωπικό και βελτιώνει την ανταγωνιστικότητα της κοινοτικής βιομηχανίας. Εντούτοις, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η εν λόγω αναδιάρθρωση θα καταλήξει σε μείωση του ειδικευμένου εργατικού δυναμικού· φαίνεται, λοιπόν, ότι αντίκειται στο στόχο που διατυπώνεται ρητά στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 68/2001.

(31) Για να είναι συμβατό με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, το μέτρο ενίσχυσης πρέπει να είναι επίσης ανάλογο προς τον στόχο και να μην στρεβλώνει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που να αντιβαίνει προς το κοινό συμφέρον. Εφόσον, όμως, η Ford Europe είναι ένας από τους κύριους παράγοντες της κοινοτικής αγοράς στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, προκύπτει ότι οι δυνάμεις της αγοράς θα έπρεπε από μόνες τους να επαρκούν να διασφαλίσουν την επαγγελματική εκπαίδευση που προκύπτει από την εν λόγω αναδιάρθρωση. Κάθε κρατική ενίσχυση γι'αυτή την επαγγελματική εκπαίδευση θα υπερέβαινε, συνεπώς, σύμφωνα με τους όρους της 11ης αιτιολογικής σκέψης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001, το ελάχιστο απαραίτητο μέτρο για την

επίτευξη του κοινοτικού στόχου, πράγμα το οποίο θα ήταν ανέφικτο αν βασιζόταν αποκλειστικά στις δυνάμεις της αγοράς και θα κατέληγε, κατά συνέπεια, σε αθέμιτη στρέβλωση του ανταγωνισμού. Σχετικά με αυτό, η Επιτροπή παρατηρεί ιδιαιτέρως ότι, παρά τις αμφιβολίες που εκφράστηκαν στην απόφαση κίνησης διαδικασίας, το Βέλγιο δεν εξήγησε το λόγο για τον οποίο η επιχείρηση δεν θα αναλάμβανε τις δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης χωρίς ενίσχυση.

(32) Η Επιτροπή θεωρεί, λοιπόν, ότι αυτές οι δαπάνες αναδιάρθρωσης δεν δύνανται να τύχουν ενίσχυσης για την επαγγελματική εκπαίδευση.

iv) Δαπάνες έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων (7,5 εκατ. ευρώ)

(33) Εδώ και ένα έτος, η Επιτροπή συγκέντρωσε αποδείξεις ότι ορισμένοι κατασκευαστές αυτοκινήτων θέτουν μεταξύ τους σε ανταγωνισμό τα εργοστάσιά παραγωγής τους που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη για την παραγωγή των νέων μοντέλων τους. Συγκρίνουν πολλούς τόπους με προοπτική την παραγωγή ενός νέου προϊόντος και, έπειτα, αποφασίζουν για τον τόπο παραγωγής βασιζόμενοι στο σύνολο των εξόδων παραγωγής, δηλ. σε όλα τα είδη των δαπανών αλλά και στις κυβερνητικές ενισχύσεις οποιουδήποτε είδους, ιδίως στις ενισχύσεις για την επαγγελματική εκπαίδευση. Στο πλαίσιο αυτής της οικονομικής κατάστασης πραγμάτων και λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο ότι ορισμένες ενισχύσεις για την επαγγελματική εκπαίδευση δεν συμβάλλουν στο στόχο του κοινού συμφέροντος που καθορίζεται στη 10η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001, αλλά αποτελούν απλώς ενίσχυση στη λειτουργία η οποία στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει με μεγαλύτερη προσοχή τον αναγκαίο χαρακτήρα της ενίσχυσης «*προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι κρατικές ενισχύσεις περιορίζονται στο ελάχιστο απαραίτητο μέτρο για την επίτευξη του κοινοτικού στόχου, πράγμα το οποίο θα ήταν ανέφικτο αν βασιζόταν αποκλειστικά στις δυνάμεις της αγοράς*» (11η αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού) ([5]). Η εκτίμηση αυτή δικαιολογείται ακόμη περισσότερο σήμερα που ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας χαρακτηρίζεται από σημαντικές πλεονάζουσες ικανότητες.

([5]) Η προσέγγιση αυτή είναι σύμφωνη με την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στις υποθέσεις General Motors Antwerpen (υπόθεση αριθ. N 624/2005, επίσημη διαδικασία που κινήθηκε στις 26.4.2006, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην ΕΕ), Auto Europa (υπόθεση αριθ. N 3/2006, επίσημη διαδικασία που κινήθηκε στις 16.5.2006, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην ΕΕ) και WEBASTO Portugal (υπόθεση αριθ. 653/2005, που εγκρίθηκε στις 16.5.2006, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην ΕΕ). Στην τελευταία αυτή υπόθεση, η Επιτροπή θεώρησε ότι η ενίσχυση είναι αναγκαία και ότι τα θετικά αποτελέσματα για το κοινό συμφέρον υπερβαίνουν τις ενδεχόμενες στρεβλώσεις των όρων των συναλλαγών, χάρη στο συνδυασμό πολλών στοιχείων: ιδίως, το πρόγραμμα εκπαίδευσης υπερβαίνει τις θεμελιώδεις ανάγκες του δικαιούχου, πράγμα το οποίο αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι η μεγάλη πλειονότητα των εκπαιδευτικών μαθημάτων αφορά την απόκτηση ικανοτήτων (επικρατεί η γενική εκπαίδευση). Η Επιτροπή διαπίστωσε, εξάλλου, ότι η εκπαίδευση αποσκοπεί, σε μια ενισχυόμενη περιοχή όπου οι ικανότητες του εργατικού δυναμικού είναι περιορισμένες, στην προετοιμασία των εργαζομένων που έχουν προσληφθεί πρόσφατα να αρχίσουν νέες δραστηριότητες σε ένα νέο εργοστάσιο που χρησιμοποιεί τεχνολογία η οποία δεν είναι ακόμη διαθέσιμη στο σχετικό κράτος μέλος.

(34) Σε προηγούμενες υποθέσεις, η Επιτροπή δεν ανέλυσε λεπτομερώς την αναγκαιότητα μιας ειδικής ενίσχυσης για την επαγγελματική εκπαίδευση για τις δαπάνες έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων ([6]). Ωστόσο, μπορεί να προβεί σε τέτοια ανάλυση εφόσον διαπιστώσει ότι οι οικονομικές συνθήκες εξελίχθηκαν στις εν λόγω αγορές. Στο σημείο 52 της απόφασης της 30ής Σεπτεμβρίου 2003 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-57/00 P και C-61/00 P ([7]), το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ανέφερε ότι «*ανεξαρτήτως της ερμηνείας του άρθρου 92 παράγραφος 2 στοιχείο γ) [που έγινε άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχείο γ)], της Συνθήκης που εδόθη από την Επιτροπή κατά το παρελθόν, η εν λόγω ερμηνεία δεν επηρεάζει το βάσιμο της ερμηνείας της Επιτροπής της ίδιας διάταξης στην επίδικη απόφαση και, επομένως, την εγκυρότητά της*» Κατά τον ίδιο τρόπο, το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ανέφερε στο σημείο 177 της απόφασής του της 15ης Ιουνίου 2005 στην υπόθεση T-171/02 ([8]): «*μόνο στο πλαίσιο του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ΕΚ πρέπει να εκτιμηθεί η νομιμότητα μιας αποφάσεως της Επιτροπής από την οποία διαπιστώνεται ότι μία νέα ενίσχυση δεν πληροί τις προϋποθέσεις εφαρμογής της παρεκκλίσεως αυτής και όχι βάσει μιας προγενέστερης πρακτικής της Επιτροπής για τη λήψη αποφάσεων, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υπάρχει*».

(35) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας, η παραγωγή ενός νέου μοντέλου είναι αναγκαία για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας. Η έναρξη παραγωγής ενός νέου μοντέλου είναι, λοιπόν, μία συνήθης και τακτικά επανερχόμενη συνιστώσα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Για να παράγουν νέα μοντέλα, οι κατασκευαστές αυτοκινήτων πρέπει να εκπαιδεύουν το εργατικό δυναμικό τους ως προς τις νέες τεχνικές που πρέπει να υιοθετηθούν. Τα συνδεόμενα και αναγκαία για την έναρξη παραγωγής ενός μοντέλου έξοδα εκπαίδευσης αναλαμβάνονται, λοιπόν, κατά κανόνα, από τους κατασκευαστές αυτοκινήτων στη βάση και μόνο του εμπορικού κινήτρου. Κατά συνέπεια, οι εν λόγω δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης θα είχαν ούτως ή άλλως διοργανωθεί από την επιχείρηση και, ιδίως, ακόμη και αν δεν υπήρχε ενίσχυση. Η ενίσχυση για την επαγγελματική εκπαίδευση δεν είναι, λοιπόν, αναγκαία σε αυτό το πλαίσιο. Δεν ενθαρρύνει την επιχείρηση να αναλάβει πρόσθετες δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης εκτός από εκείνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί βάσει αποκλειστικά των δυνάμεων της αγοράς. Θα κάλυπτε λειτουργικές δαπάνες οι οποίες συνήθως αναλαμβάνονται από την επιχείρηση και θα αποτελούσε, ως εκ τούτου, ενίσχυση στη λειτουργία η οποία νοθεύει τον ανταγωνισμό.

(36) Επιπλέον, η εγκατάσταση μιας μοναδικής πλατφόρμας στο εργοστάσιο της Γάνδης θα επιτρέψει, αναμφισβήτητα, να καταστεί αποτελεσματικότερη η παραγωγή των νέων μοντέλων. Η επιχείρηση θα αντλήσει λοιπόν όφελος με άμεσο τρόπο από την εγκατάσταση της ενιαίας πλατφόρμας. Επομένως, οι δυνάμεις της αγοράς επαρκούν από μόνες τους να παροτρύνουν την επιχείρηση να αναλάβει αυτόν τον εξορθολογισμό της διαδικασίας κατασκευής καθώς και τα αντίστοιχα έξοδα επαγγελματικής εκπαίδευσης. Υπό αυτούς τους όρους, η ενίσχυση δεν είναι αναγκαία, εφόσον θα κάλυπτε τα συνήθη έξοδα αναδιοργάνωσης μιας επιχείρησης.

([6]) Βλ., για παράδειγμα, τις υποθέσεις C 77/2002. Volvo Cars NV, απόφαση 2003/665/ΕΚ της Επιτροπής της 13ης Μαΐου 2003 (ΕΕ L 235 της 23.9.2003, σ. 24) και C 78/2002, απόφαση 2003/592/ΕΚ της Επιτροπής της 13ης Μαΐου 2003, Opel Belgium NV (ΕΕ L 201 της 8.8.2003, σ. 21).

([7]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 30ης Σεπτεμβρίου 2003 στις υποθέσεις C-57/00 P και C-61/00 P, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG και Volkswagen Sachsen GmbH, συλλ. 2003, σ. I-9975.

([8]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2005, στην υπόθεση T-171/02, Regione autonoma della Sardegna/(δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στη Συλλ.).

(37) Επιπλέον, τα ίδια επιχειρήματα με αυτά που παρουσιάζονται στην 31η αιτιολογική σκέψη σχετικά με τον αναλογικό χαρακτήρα της ενίσχυσης και την απαγόρευση της αθέμιτης στρέβλωσης του ανταγωνισμού, ως όροι για να διασφαλιστεί η συμβατότητα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης εφαρμόζονται και στην επαγγελματική εκπαίδευση που συνδέεται με την έναρξη παραγωγής νέων μοντέλων. Οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση γι' αυτή την επαγγελματική εκπαίδευση θα υπερέβαινε, συνεπώς, το ελάχιστο απαραίτητο μέτρο για την επίτευξη του κοινοτικού στόχου, πράγμα το οποίο θα ήταν ανέφικτο αν βασιζόταν αποκλειστικά στις δυνάμεις της αγοράς και θα είχε ως αποτέλεσμα να νοθεύσει τον ανταγωνισμό σε βαθμό που θα αντίκειτο στο κοινοτικό συμφέρον. Σχετικά με αυτό το θέμα, η Επιτροπή παρατηρεί, ιδίως, ότι, παρά τις αμφιβολίες που εκφράστηκαν στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, το Βέλγιο δεν εξήγησε το λόγο για τον οποίο η επιχείρηση δεν ανέλαβε τις δραστηριότητες επαγγελματικής εκπαίδευσης χωρίς ενίσχυση.

(38) Οι δαπάνες έναρξης παραγωγής νέων μοντέλων δεν μπορούν, επομένως, να τύχουν ενίσχυσης για την επαγγελματική εκπαίδευση.

v) Δαπάνες σχετικές με το 2004

(39) Στην απάντησή τους στην απόφαση κίνησης της επίσημης διαδικασίας εξέτασης, οι βελγικές αρχές έδωσαν βάσιμές και λεπτομερείς εγγυήσεις ότι η επίσημη αίτηση ενίσχυσης είχε προηγηθεί της έναρξης του προγράμματος επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εγγυήσεις αυτές είναι επαρκείς για να άρει τις αμφιβολίες που είχε εκφράσει στην απόφασή της για κίνηση της επίσημης διαδικασίας εξέτασης.

Προσαρμογές του ποσού των επιλέξιμων δαπανών

(40) Υπό το φως των προηγουμένων επιχειρημάτων, πρέπει να προσαρμοστούν προς τα κάτω οι επιλέξιμες δαπάνες του προγράμματος, μέχρι του ποσού των 20,31 εκατ. ευρώ. Στο ποσό αυτό, τα 13,29 εκατ. ευρώ, ήτοι το 65 % του συνόλου, αντιστοιχούν στα έξοδα προσωπικού των συμμετεχόντων στο σχέδιο επαγγελματικής εκπαίδευσης.

(41) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι, δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 7 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001, οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες μέχρι το ύψος του συνόλου των άλλων επιλέξιμων δαπανών ([9]). Σε αυτή τη βάση, είναι αναγκαία μια συμπληρωματική προσαρμογή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, για να επαναφέρει αυτές τις δαπάνες σε επίπεδο ισοδύναμο προς το ποσό των άλλων δαπανών. Η προσαρμογή αυτή κατέληξε σε ποσό 14,04 εκατ. ευρώ για τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες.

([9]) Μειώνοντας το ποσό των εξόδων προσωπικού των συμμετεχόντων στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οι οποίοι μπορούν να γίνουν δεκτοί, η Επιτροπή μείωσε τα έξοδα προσωπικού των συμμετεχόντων στην ειδική εκπαίδευση.

II) *Σχετικά με τη φύση της επαγγελματικής εκπαίδευσης*

(42) Το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 ορίζει μία διάκριση μεταξύ του σχεδίου ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και του σχεδίου γενικής εκπαίδευσης.

(43) Το άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 καθορίζει ως *ειδική επαγγελματική εκπαίδευση* την εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία που αφορά άμεσα και κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση και παρέχει δεξιότητες οι οποίες δεν είναι μεταβιβάσιμες σε άλλες επιχειρήσεις και σε άλλους τομείς απασχόλησης είτε είναι μεταβιβάσιμες σε περιορισμένο μόνο βαθμό.

(44) Το άρθρο 2 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001 ορίζει ως *γενική επαγγελματική εκπαίδευση* την εκπαίδευση που περιλαμβάνει διδασκαλία η οποία δεν αφορά αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο την τρέχουσα ή μελλοντική θέση του εργαζομένου στην ενισχυόμενη επιχείρηση αλλά του παρέχει δεξιότητες οι οποίες είναι μεταβιβάσιμες σε άλλες επιχειρήσεις ή σε άλλους τομείς απασχόλησης βελτιώνοντας σημαντικά με τον τρόπο αυτό τις δυνατότητες απασχόλησής του. Η εκπαίδευση θεωρείται γενική αν, για παράδειγμα, οργανώνεται από κοινού από διάφορες ανεξάρτητες επιχειρήσεις ή όταν απευθύνεται σε εργαζομένους διαφορετικών επιχειρήσεων.

(45) Για να συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, η ενίσχυση στην επαγγελματική εκπαίδευση δεν πρέπει να υπερβαίνει τις μέγιστες επιλέξιμες εντάσεις ενίσχυσης σε σχέση με τις επιλέξιμες δαπάνες που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Τα μέγιστα αυτά κατώτατα όρια εξαρτώνται, μεταξύ άλλων, από το μέγεθος της ενισχυόμενης επιχείρησης, από την περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένη και από την κατηγορία των εργαζομένων τους οποίους αφορά. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι η Ford Genk είναι μία μεγάλη επιχείρηση, ότι το πρόγραμμα βρίσκεται σε μία περιοχή (στην επαρχία του Λιμβούργου) που μπορεί να τύχει ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης και ότι, μεταξύ των συμμετεχόντων στην επαγγελματική εκπαίδευση, δεν υπάρχει καμία από τις κατηγορίες εργαζομένων σε μειονεκτική θέση που αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 68/2001. Οι επιτρεπόμενες μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ανέρχονται, υπό αυτές τις προϋποθέσεις, σε 30 % για την ειδική επαγγελματική εκπαίδευση και σε 55 % για τη γενική επαγγελματική εκπαίδευση.

(46) Η Επιτροπή θεωρεί ότι στην απάντησή τους στην απόφασή κίνησης της επίσημης διαδικασίας εξέτασης, το Βέλγιο της παρουσίασε επαρκείς πληροφορίες και εγγυήσεις ως προς το είδος της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Το Βέλγιο κοινοποίησε, ιδίως, στην Επιτροπή τα ονόματα των εξωτερικών επιχειρήσεων που είναι επιφορτισμένες με τη γενική επαγγελματική εκπαίδευση. Επίσης, το Βέλγιο ανέλαβε την υποχρέωση να διορθώσει, ex-post, κάθε απόκλιση ως προς την αναλογία της προτεινόμενης γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Αυτό το είδος διόρθωσης θα ακολουθήσει τα συμπεράσματα του λογιστικού ελέγχου που θα διενεργήσουν οι οικονομικές υπηρεσίες της περιοχής της Φλάνδρας (βάσει του οποίου θα καθοριστεί τελικά το ακριβές ποσοστό της γενικής επαγγελματικής εκπαίδευσης).

Τελικές παρατηρήσεις

(47) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, στην εν λόγω περίπτωση του μέτρου ενίσχυσης, δεν εφαρμόζονται οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 της Συνθήκης, διότι το μέτρο ενίσχυσης δεν επιδιώκει κανένα από τους στόχους που διευκρινίζουν οι εν λόγω παρεκκλίσεις· εξάλλου, το Βέλγιο δεν πρόβαλε κανένα επιχείρημα σχετικά με αυτό. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν προορίζεται για την προώθηση της υλοποίησης ενός σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους ούτε για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή εκτιμά ότι η ενίσχυση που προορίζεται για την κάλυψη των δαπανών που αναφέρονται στην 7η αιτιολογική σκέψη δεν δύναται να τύχει, δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) ή δ) της Συνθήκης, παρέκκλισης από το θεμελιώδες μη συμβιβάσιμο των κρατικών ενισχύσεων με την κοινή αγορά. Επίσης δεν είναι δυνατό να εφαρμοστεί η παρέκκλιση που προβλέπεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης, διότι τα μέτρα προορίζονται για την προώθηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης σε μια περιοχή που δεν καλύπτεται από αυτή τη διάταξη της συνθήκης. Τέλος, εφαρμόζεται το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης στο μέτρο που η ενίσχυση αφορά την προώθηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της περιφερειακής ανάπτυξης, στοιχείο που ελήφθη ήδη υπόψη στο σύνολο της εξέτασης που προηγείται.

Συμπέρασμα

(48) Η Επιτροπή θεωρεί ότι ένα μέρος των μέτρων που κοινοποιήθηκαν από το Βέλγιο, όπως αυτά που περιγράφονται στις σκέψεις 21 έως 41, αφορούν δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες ή ενισχύσεις που δεν είναι αναγκαίες για να αναληφθούν οι εν λόγω δράσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης. Η ενίσχυση αυτή δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά δυνάμει οποιασδήποτε παρέκκλισης που προβλέπεται από τη συνθήκη και, κατά συνέπεια, πρέπει να απαγορευτεί. Σύμφωνα με τις βελγικές αρχές, η ενίσχυση δεν έχει ακόμη χορηγηθεί· δεν υπάρχει, λοιπόν, λόγος ανάκτησής της.

(49) Τα άλλα μέτρα της πρότασης, τα οποία αντιπροσωπεύουν 14,04 εκατ. ευρώ των επιλέξιμων δαπανών, πράγμα το οποίο αντιστοιχεί σε ενισχύσεις ποσού 6 240 555 ευρώ, πληρούν τα κριτήρια του συμβιβάσιμου με την κοινή αγορά δυνάμει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.

ΕΞΕΔΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση που προβλέπει να χορηγήσει το Βέλγιο για ένα πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ford-Werke GmbH, Fabrieken te Genk δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά μέχρι του ύψους των 6 038 868 ευρώ.

Για το λόγο αυτό, δεν δύναται να εκτελεστεί αυτό το μέρος της ενίσχυσης.

Το υπόλοιπο της κρατικής ενίσχυσης, μέχρι ύψους 6 240 555 ευρώ, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Το Βέλγιο ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έλαβε ώστε να συμμορφωθεί με την απόφαση.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Βρυξέλλες, 4 Ιουλίου 2006.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής